

Gyermekkori asztma és légúti túlérzékenység

Tájékoztató szülőknek

Csecsemő- és Gyermek Osztály
Karolina Kórház
2018.

Gyermekkori asztma és légúti túlérzékenység

A kezelés célja a teljes tünetmentesség elérése, tünetek jelentkezésekor a súlyosbodás megakadályozása.

Az asztma gyakori tünetei

Köhécselés, sípoló légzés, megnyúlt, nehezített kilégzés, fulladás érzet, szapora légzés.

A tünetek közvetlen oka a tüdőben a kis légutak (hörgők) beszűkülése, túlérzékenysége, melyet asztmásoknál ismeretlen eredetű az egész életen át tartó (jelenleg gyógyíthatatlan) a légutakat bélelő nyálkahártyában zajló gyulladás okoz.

A tüneteket, panaszokat asztmásoknál a leggyakrabban a következők provokálhatják

Vírusos légúti fertőzés (megfázás), allergiát okozó anyagok belégzése (pollen, haziporatka, stb.), fizikai terhelés (futás), cigarettafüst, stressz.

Gyógyszeres kezelés

Az asztma súlyosságától függően, csak panaszok esetén hörgőtágítók, vagy tünetmentes időszakban is adandó gyulladáscsökkentők adásából, illetve ezek kombinálásából áll.

- **Hörgőtágítók:** Ventolin, Salbutamol, Bricanyl, Berodual, (Serevent, Oxis)
- **Gyulladás csökkentő inhalációs szteroidok:** Pulmicort, Flixotide, Alvesco,
- **Gyulladás csökkentő és hörgőtágító nem szteroid:** Singulair tableta
- **Kombinált, szteroid és hosszúhatású hörgőtágítók (csak súlyos esetben):** Serevent, Symbicort

Kisgyermekkorban (6-7 éves kor alatt) légúti vírusos fertőzések az asztmával megegyező tüneteket okozhatnak. A kezelés megegyezik az asztmás roham kezelésével, de tartós megelőző (fenntartó, vagy gyulladáscsökkentő) kezelés ilyenkor hatástalan. A gyógyszeres kezelés beállításakor arra törekszünk, hogy a lehető legkevesebb gyógyszer adásával, lehetőleg mellékhatások nélkül tartós tünetmentes állapotot érjünk el, normál fizikai aktivitás és életvitel mellett. Fenti cél eléréséhez a gyógyszerek előírt rendszeres, megfelelő technikájú adása mellett nagyon fontos az egészséges életmód (rendszeres sportolás, dohányfüst mentesség, a betegnél bizonyítottan allergiát okozó anyagok kerülése). A panaszok, tünetek sokszor csak egyszeri alkalommal, máskor napokon, heteken át jelentkeznek, majd hetekig, hónapokig megszűnnek. A tüneteket sokszor nagyon nehéz felismerni. A tüneteket, panaszokat és az alkalmazott kezelést érdemes naptárban / naplóban feljegyezni és az orvosnak a kontroll alkalmával megmutatni.

A belélegezhető (inhalációs) gyógyszerek előnye, hogy gyorsabban, közvetlenül a baj helyén és jóval kisebb dózisban hatásosak.

A spray (dózis aerosol) megfelelően adva ugyanolyan hatásos, mint a porlasztó készülékekkel adott kezelés.

Fontos tudni, hogy minél fiatalabb a gyermek annál nagyobb dózist kell adni a megfelelő hatás eléréséhez, mivel az adott gyógyszer nagy része nem éri el a kislégútakat.

Gyakran csak a beadott dózis 0-30% -a érkezik a tüdőbe.

Kezelési útmutató

Tünetmentesség esetén:

Semmit vagy ha javasolt, naponta a megbeszélte dózisu inhalációs szteroidot és vagy Singulairt adjuk.

Enyhe tünetek esetén:

1-2 dózis hörgőtágítót adunk nagyobb gyermekeknek, fiatalabbaknak 4-6 dózist. Ügyelve a megfelelő belégzési technikára. Ezt naponta 1-6-szor ismételtjük, ha szükséges.

Súlyos tünetek esetén:

2-6 dózist adunk, s ezt a javulás mértékétől függően 10-15 percenként ismételtjük, ha szükséges akár 2 órán keresztül. Ha 2 óra után sincs javulás a gyermeket orvoshoz kell vinni!

Az inhalációs szteroidokat tünetes időszakban is a megbeszélte dózisban adjuk tovább, a dózis emelése szükségtelen, mert nem segít az akut helyzetben.

Adagjukat csak 2-3 havonta érdemes megváltoztatni a panaszok gyakoriságától, súlyosságától függően emelni vagy csökkenteni vagy éppen megtartani.

A heteken, hónapokon át adandó gyógyszereket egy idő után gyakran elfelejtjük beadni, főleg, ha a gyermek tinédzser és már önállóan szedi, szülői kontrol nélkül. Ilyenkor előfordulhat, hogy a panaszok ismét gyakrabban jelentkeznek, de az is gyakran megesik, hogy a panaszok elmaradnak. Ez nagyon fontos információ az orvos számára, feltétlenül érdemes vele őszintén közölni. Csak ez esetben lehetséges a gyermek számára legjobb kezelési stratégia megválasztása.

A rendszeres sportolás, az életkornak megfelelő fizikai terhelés, aktivitás kulcsfontosságú a légutak normál fejlődéséhez, az asztma gyógyításához. Ezért testnevelés alól nem ajánlott a terhelésre fulladó gyermekeket felmenteni. Az ő esetükben tájékoztatni kell a pedagógust a gyermek betegségéről és a kezelőorvos által előírt gyógyszerek adása mellett lehetőséget kell biztosítani, hogy az asztmás gyermek panasz esetén pár percre megállhasson és hörgőtágító gyógyszerét használhassa. Megfelelő bemelegítéssel és / vagy a terhelés előtt inhalált hörgőtágítóval az esetek nagy részében a terhelés okozta panaszok elkerülhetőek.

SZÍNEZD KI!

